Klinikai Laboratóriumi Genetika (KLG) alap szakképesítés

TÉTELSOR

KÉRDÉSEK AZ ELMÉLETI VIZSGÁRA

I. Elméleti kérdéssor

- 1. Az emberi genom felépítése, sajátosságai.
- 2. Génexpresszió, transzkripció, transzláció és ezek szabályozása.
- 3. Kromoszómák számbeli és szerkezeti eltérései.
- 4. A genom mutációi, a mutáció típusok lehetséges következményei. Variabilitás és betegség.
- 5. Genomikus instabilitás. Repair mechanizmusok. Az epigenetika alapjai.
- 6. Daganatos betegségek keletkezésének genetikai alapjai.
- 7. Mutáció specifikus terápiás lehetőségek a ritka betegségek területén.
- 8. Mutáció specifikus terápiás lehetőségek az onkológiában.
- 9. Az emberi genom variabilitása. Single nucleotide polymorphism (SNP), copy number variants (CNV).
- 10. Linkage disequilibrium.
- 11. Populációgenetika, hajlamosító gének.
- 12. Mendel szabályai.
- 13. Eltérések Mendel szabályaitól: mitokondriális öröklődés, trinukleotid expanziós betegségek, uniparentális diszómia, genomikus imprinting alapelvei.
- 14. Farmakogenetika. A személyre szabott medicina alapjai.
- 15. Családfa szerkesztés és elemzés.
- 16. A genetikai tanácsadás intézménye és gyakorlatának főbb elemei.
- 17. Veleszületett betegségek és rendellenességek osztályozása.
- 18. Új technológiák bevezetésének hatékonysági, költség, minőség analízise. Technológiai validálás. Hibajavítási/közlési mechanizmusok, a fejlesztés lehetőségei.
- 20. Minőségügyi dokumentáció elkészítése (munkamenet, módszerleírások). Minőségügyi audit.

II. Betegség(csoport) specifikus tételsor.

- 1. Fejlődési rendellenességek.
- 2. Cardiovascularis betegségek.
- 3. Süketség.
- 4. Öröklött anyagcsere betegségek.
- 5. Hemoglobinopathiák.
- 6. Vetélés.
- 7. Bőrbetegségek.
- 8. Immunbetegségek.
- 9. Szolíd tumorok.
- 10. Hemato-onkológiai kórképek
- 11. Mentális retardáció.
- 12. Gyakori betegségek lehetséges genetikai komponensei.
- 13. Neurológiai betegségek.
- 14. Neuromuscularis betegségek.
- 15. Vesebetegségek.
- 16. Szemészeti betegségek.
- 17. Ritka, a listában nem szereplő betegségek.
- 18. A vázizomrendszer betegségei.
- 19. Infertilitás.

KÉRDÉSEK/FELADATOK A GYAKORLATI VIZSGÁRA

I. Gyakorlati kérdéssor/kompetenciák.

- 1. Sejtizolálás, sejttenyésztés (lymphocyta, fibroblast, stb).
- 2. DNS és RNS izolálás (vér, szövet, szövettani blokk, plazmid).
- 3. Kariotipizálás és festési technikák.
- 4. FISH (próbák, interfázis, metafázis).
- 5. PCR (primertervezés, optimalizálás).
- 6. CNV vizsgálati lehetőségek (qPCR, MLPA).
- 7. Elektroforetikus technikák (agaróz, akrilamid, kapilláris, chip).
- 8. DNS szekvenálás Sanger módszerrel.
- 9. Új generációs DNS szekvenálási technikák.
- 10. Új generációs gén, génpanel szekvenálás.
- 11. Exom szekvenálás.
- 12. Genom szekvenálás.
- 13. Array technikák.
- 14. Fragment analízisen alapuló módszerek (RFLP).
- 15. RNS vizsgálatok (qRT-PCR).
- 16. Rekombináns DNS technikák (klónozás, expresszió).

II. Interpretációs kérdések.

- 1. Struktúrális genom/genetikai eltérések detektálása a nemzetközi ajánlások alapján.
- 2. Az eredmények minőségi értékelése.
- 3. Kockázat analízis (ismétlődés, rizikó faktorok).
- 4. Mozaicizmus lehetősége.
- 5. Irodalom és bioinformatikai analízis a talált eltérés patogenitás vizsgálatára.
- 6. A genetikai eltérések ACMG klasszifikációja.
- 7. Az eredmény közlése a fenotípussal, kezeléssel és prognózissal kapcsolatban.
- 8. Az eredmények klinikai jelentősége.
- 9. Negatív eredmények közlése (teszt szenzitivitás, specificitás).
- 10. Kockázatbecslés monogénes betegségek esetén.
- 11. Az etnikai háttér jelentősége.
- 12. Interpretatív eredményközlés.
- 13. Prenatális diagnosztika felvetése.
- 14. Incidental findings: az ACMG panel jelentősége a preszimptomatikus tesztelésben.